

Міністерство освіти і науки України
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Навчально-науковий юридичний інститут
Кафедра правоохоронної діяльності

Варивода І. М.

ПРАВООХОРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ

**Методичні вказівки
для підготовки до семінарських (практичних) занять
для практичних занять здобувачів денної та заочної форми навчання**

Спеціальність: К9 Правоохоронна діяльність
Освітній рівень: Бакалавр

Івано-Франківськ, 2025

УДК 342.1

Затверджено на засіданні кафедри правоохоронної діяльності (протокол №1 від 26 серпня 2025 року)

Рецензенти:

Медицький Ігор Богданович, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри правоохоронної діяльності Навчально-наукового юридичного інституту Карпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Козич Ігор Васильович, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права Навчально-наукового юридичного інституту Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Варивода І.М. Правоохоронні інформаційні системи. Методичні вказівки для підготовки до семінарських (практичних) занять здобувачів вищої освіти 1 курсу ОР «Бакалавр» денної та заочної форм навчання. Івано-Франківськ. Карпатський національний університет імені Василя Стефаника. 2025 р. 33 с.

Методичні вказівки розроблені на основі навчального плану Навчально-наукового юридичного інституту Карпатського національного університету імені Василя Стефаника і призначені для підготовки до семінарських (практичних) занять з навчальної дисципліни «Правоохоронні інформаційні системи», підготовки до здачі екзамену. В посібнику викладені: завдання до семінарських і практичних занять, які включають короткі методичні рекомендації, що полегшать підготовку до занять, перелік питань, які виносяться на обговорення на занятті, контрольних питань для перевірки знань, практичних/методичних завдань. До кожної теми поданий перелік літератури, до якого включена монографічна та інші наукові джерела по темі, а також розширений перелік нормативно-правових актів, які регулюють відповідний вид відносин станом на 26.08.2025 р.

Посібник призначений для здобувачів, аспірантів, викладачів.

© Варивода І.М., 2025

© Карпатський національний
університет імені Василя Стефаника, 2025

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Правоохоронні інформаційні системи» є важливим елементом підготовки студентів за освітньою програмою «Правоохоронна діяльність». Вона покликана забезпечити фундаментальні знання про сучасні інформаційні системи, що використовуються в правоохоронній діяльності, їхнє функціонування та правові основи використання.

Дисципліна розглядає широке коло питань, серед яких:

- види та класифікація інформації в правоохоронній діяльності;
- принципи роботи правоохоронних інформаційних систем;
- інформаційні системи різних правоохоронних органів;
- міжнародні правоохоронні інформаційні системи;
- захист інформації та кібербезпека;
- застосування новітніх технологій у правоохоронній діяльності.

Вивчення цих питань також дозволить студентам оволодіти практичними навичками роботи з інформаційними базами даних, що є необхідною умовою успішного виконання службових обов'язків у майбутній професійній діяльності.

Мета дисципліни – набути знання щодо функціонування та використання інформаційних систем у правоохоронній діяльності, формування практичних навичок роботи з спеціалізованими програмними комплексами та базами даних, що використовуються в діяльності правоохоронних органів та їх підрозділів.

Основні завдання дисципліни:

1. Дослідження правових засад функціонування інформаційних систем
2. Ознайомлення з основними правоохоронними інформаційними системами
3. Набути знання та вміння використовувати інформаційні системи правоохоронних органів для пошуку, обробки та аналізу інформації;
4. Освоєння методів захисту інформації та принципів безпечної роботи з інформаційними системами;
5. Формування навичок ефективного використання аналітичних інструментів у професійній діяльності.

Ця дисципліна є важливим кроком на шляху формування професійних компетенцій студентів, які прагнуть реалізувати себе у сфері правоохоронної діяльності, роблячи свій внесок у зміцнення законності та правопорядку в Україні.

У результаті вивчення навчальної дисципліни очікується, що здобувачі здобудуть:

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області.

Фахові компетентності:

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК8. Здатність ефективно застосовувати сучасну техніку та інформаційні технології, використовувати технічні засоби, спеціалізовані інформаційно-пошукові системи, бази та банки даних, а також відповідне програмне забезпечення для захисту прав і свобод людини, власності, суспільних відносин від протиправних посягань.

СК16. Здатність забезпечувати кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку держави, об'єктів критичної інфраструктури.

СК17. Здатність забезпечувати охорону державної таємниці та працювати з носіями інформації з обмеженим доступом.

Програмні результати навчання:

РН1. Розуміти історичний, соціальний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.

РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.

РН9. Використовувати інформаційно-комунікаційні системи та інші інформаційні ресурси, в тому числі ті, що мають технічний та криптографічний захист, поштовий зв'язок спеціального призначення, фельд'єгерський зв'язок, системи цифрового зв'язку суб'єктів сектору безпеки і оборони з метою виконання професійних завдань у сфері правоохоронної діяльності.

РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти

протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

РН21. Організувати та здійснювати заходи щодо дотримання режиму секретності та захисту інформації.

ЗМІСТ

Програма дисципліни	7
Методичні рекомендації для здобувачів денної форми навчання	9
ТЕМА 1. Інформація, її види та класифікація	9
ТЕМА 2. Правоохоронні інформаційні системи та їх класифікація. Засади функціонування та принципи роботи інформаційних, інформаційно-комунікаційних, -аналітичних систем.	11
ТЕМА 3. Інформаційні системи Міністерства внутрішніх справ України. Єдина інформаційна система МВС.....	13
ТЕМА 4. Інформаційні системи Національної поліції України. Інформаційно-комунікаційна система «Інформаційний портал Національної поліції України».	14
ТЕМА 5. Допоміжні бази даних (державні реєстри) в діяльності правоохоронних органів	17
ТЕМА 6. Доступ до публічної інформації. Відкриті державні реєстри	18
ТЕМА 7. Міжнародні правоохоронні інформаційні системи	20
ТЕМА 8. Захист інформації під час використання правоохоронних інформаційних систем.....	22
ТЕМА 9. Застосування технологій штучного інтелекту в роботі правоохоронних інформаційних систем	24
Методичні рекомендації для здобувачів заочної форми навчання.....	27
ТЕМА 1. Правоохоронні інформаційні системи та їх класифікація. Засади функціонування та принципи роботи інформаційних, інформаційно-комунікаційних, -аналітичних систем.....	27
ТЕМА 2. Інформаційні системи Національної поліції України. Інформаційно-комунікаційна система «Інформаційний портал Національної поліції України»	29
ТЕМА 3. Захист інформації під час використання правоохоронних інформаційних систем.....	31

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВООХОРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ»

Тема №1. Інформація, її види та класифікація.

Поняття інформації та її характеристика. Види інформації в правоохоронній діяльності. Інформаційні правовідносини. Класифікація інформації за різними критеріями. Правовий режим інформації. Службова інформація. Конфіденційна інформація. Таємна інформація.

Тема №2. Правоохоронні інформаційні системи та їх класифікація.

Засади функціонування та принципи роботи інформаційних, інформаційно-комунікаційних, -аналітичних систем.

Поняття та класифікація правоохоронних інформаційних систем. Засади функціонування інформаційних систем. Принципи роботи інформаційних, інформаційно-комунікаційних та інформаційно-аналітичних систем. Структура інформаційних систем. Основні компоненти інформаційних систем. Види забезпечення інформаційних систем.

Тема №3. Інформаційні системи Міністерства внутрішніх справ України. Єдина інформаційна система МВС.

Єдина інформаційна система МВС: призначення та структура. Основні підсистеми ЄІС МВС. Підсистема забезпечення інформаційної безпеки. Підсистема створення метаописів інформаційних систем, ресурсів, даних, функціональних процесів. Підсистема інтеграційної взаємодії. Підсистема управління даними, подіями та звітністю. Підсистема мережевої доставки даних. Підсистема ведення довідників та класифікаторів. Підсистема версійності та синхронізації. Підсистема «Єдина адміністративна вебпанель». Підсистема «Єдине розподілене сховище».

Тема №4. Інформаційні системи Національної поліції України. Інформаційно-комунікаційна система «Інформаційний портал Національної поліції України».

Поняття та засади функціонування інформаційно-комунікаційної системи "Інформаційний портал Національної поліції України". Інформаційно-пошукові системи. Банки даних, що входять до єдиної інформаційної системи МВС. Функціональні підсистеми ІПП. Інформаційно-аналітична підтримка діяльності органів Національної поліції.

Тема №5. Допоміжні бази даних (державні реєстри) в діяльності правоохоронних органів

Поняття та класифікація реєстрів даних.. Державні реєстри. Єдиний державний реєстр судових рішень. Єдиний реєстр боржників. Реєстр атестованих судових експертів. Єдиний реєстр адвокатів України. Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Тема №6. Доступ до публічної інформації. Відкриті державні реєстри

Порядок доступу до публічної інформації. Поняття та характеристика поняття «відкриті дані». Електронні сервіси: класифікація та порядок надання. Кваліфікований електронний підпис: поняття, порядок генерації, зберігання та захист.

Тема №7. Міжнародні правоохоронні інформаційні системи.

Інформаційні системи Інтерполу. Шенгенська інформаційна система. Європол та його інформаційні системи. Міжнародний обмін інформацією у правоохоронній сфері. Міжнародні бази даних правоохоронних органів.

Тема №8. Захист інформації під час використання правоохоронних інформаційних систем.

Правові основи захисту інформації. Забезпечення захисту інформації. Технічний захист інформації. Криптографічний захист інформації. Комплексна система захисту інформації. Політика інформаційної безпеки.

Тема №9. Застосування технологій штучного інтелекту в роботі правоохоронних інформаційних систем

Поняття штучного інтелекту. Системи прогнозування прийняття оптимальних рішень. Аналітичні системи. Системи розпізнавання. Технології Big Data в правоохоронній діяльності.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Тема №1. Інформація, її види та класифікація.

Семінарське заняття – 2 год.

Під час вивчення теми необхідно визначити поняття інформації як об'єкта правових відносин, зрозуміти її особливості та правовий режим у контексті правоохоронної діяльності. Необхідно приділити особливу увагу різним видам класифікації інформації та специфіці роботи з різними видами інформації в правоохоронній діяльності.

Питання до обговорення:

1. Поняття інформації та її характеристика в контексті правоохоронної діяльності
2. Види інформації та їх характеристика
3. Класифікація інформації за правовим режимом доступу
4. Класифікація інформації за змістом
5. Правовий режим інформації в правоохоронній діяльності
6. Службова інформація.
7. Конфіденційна інформація.
8. Таємна інформація.

Термінологічне завдання: інформація; електронна інформація; службова інформація; конфіденційна інформація; таємна інформація; інформаційне забезпечення; інформаційні правовідносини; суб'єкти інформаційних відносин; правовий режим інформації.

Методичне завдання:

1. Складіть схему класифікації інформації за різними критеріями
2. Заповніть порівняльну таблицю правових режимів різних видів інформації

Практичні завдання:

Задача 1. Під час проведення оперативно-розшукових заходів працівник поліції отримав інформацію про місцезнаходження

підозрюваного з його сторінки в соціальній мережі. До якого виду інформації належать ці дані? Який їх правовий статус? Чи можуть вони використовуватися як докази?

Задача 2. Працівник правоохоронного органу розмістив у соціальній мережі фотографії з місця події. На фотографіях видно деталі місця злочину та речові докази. Чи правомірні дії працівника? До якого виду інформації належать ці матеріали? Обґрунтуйте відповідь.

Задача 3. До територіального відділу поліції звернувся громадянин із запитом про надання інформації щодо кількості зареєстрованих злочинів у районі за останній місяць. До якого виду інформації належать ці відомості? Який порядок надання такої інформації?

Контрольні запитання:

1. Що таке інформація як об'єкт правових відносин?
2. Які основні види інформації використовуються в правоохоронній діяльності?
3. За якими критеріями класифікується інформація?
4. Що таке службова інформація та який порядок роботи з нею?
5. Які особливості роботи з конфіденційною інформацією?
6. У чому специфіка електронної інформації?
7. Які елементи входять до системи інформаційного забезпечення правоохоронної діяльності?
8. Хто є суб'єктами інформаційних правовідносин у правоохоронній сфері?
9. Який порядок доступу до інформації з обмеженим доступом?
10. Які правові наслідки порушення режиму інформації в правоохоронній діяльності?

Література:

1. Конституція України від 28.06.1996 р.
2. Закон України "Про інформацію" від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ
3. Закон України "Про доступ до публічної інформації" від 13.01.2011 р. № 2939-VI
4. Закон України "Про захист персональних даних" від 01.06.2010 р. № 2297-VI

5. Закон України "Про державну таємницю" від 21.01.1994 р. № 3855-XII
6. Закон України "Про Національну поліцію" від 02.07.2015 р. № 580-VIII
7. Закон України "Про оперативно-розшукову діяльність" від 18.02.1992 р. № 2135-XII
8. Закон України "Про електронні документи та електронний документообіг" від 22.05.2003 р. № 851-IV
9. С. Ананьєв О. М., Белей О. І. Інформаційні системи і технології правової інформації: навчальний посібник. Львів, Видавництво Львівської комерційної академії, 2013. 303 с.
10. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. Київ : Університет «Україна», 2014. 417 с.

**Тема №2. Правоохоронні інформаційні системи та їх класифікація.
Засади функціонування та принципи роботи інформаційних,
інформаційно-комунікаційних, -аналітичних систем.**

Семінарське заняття – 2 год.

Під час вивчення теми необхідно засвоїти основні поняття інформаційних систем, що використовуються в правоохоронній діяльності, зрозуміти їх класифікацію та принципи функціонування. Особливу увагу слід приділити структурі інформаційних систем та їх компонентам, а також видам забезпечення, що необхідні для їх ефективної роботи.

Питання до обговорення:

1. Поняття правоохоронних інформаційних систем
2. Класифікація правоохоронних інформаційних систем
3. Основні засади функціонування інформаційних систем
4. Принципи роботи інформаційних систем
5. Структурні елементи інформаційних систем:
6. Види забезпечення інформаційних систем:

Термінологічне завдання: інформаційна система; база даних; банк даних; інформаційний ресурс; інформаційно-телекомунікаційна система; інформаційно-аналітична система; автоматизована система; комп'ютерна мережа.

Методичне завдання:

1. Складіть схему взаємозв'язків між різними видами інформаційних систем
2. Розробіть порівняльну таблицю видів забезпечення інформаційних систем

Практичні завдання:

Задача 1. У територіальному підрозділі поліції впроваджується нова інформаційна система обліку адміністративних правопорушень. Які види забезпечення необхідні для її функціонування? Складіть перелік необхідних компонентів системи.

Задача 2. При роботі з інформаційно-аналітичною системою виникли проблеми з доступом до даних. Які принципи роботи інформаційних систем були порушені? Які заходи необхідно вжити для відновлення роботи системи?

Задача 3. Необхідно організувати обмін даними між інформаційними системами двох правоохоронних органів. Які вимоги потрібно врахувати при організації такої взаємодії? Які компоненти систем мають бути узгоджені?

Контрольні запитання:

1. Що таке правоохоронна інформаційна система?
2. Які основні види правоохоронних інформаційних систем?
3. У чому полягають принципи функціонування інформаційних систем?
4. Які особливості інформаційно-аналітичних систем?
5. Що входить до складу технічного забезпечення інформаційних систем?
6. Яке призначення програмного забезпечення в інформаційних системах?
7. Що таке лінгвістичне забезпечення інформаційних систем?
8. Які вимоги висуваються до захисту інформації в інформаційних системах?
9. Як забезпечується інтероперабельність інформаційних систем?
10. Які основні проблеми впровадження інформаційних систем у правоохоронній діяльності?

Література:

1. Закон України "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах" від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР
2. Закон України "Про Національну програму інформатизації" від 01.12.2022 р. № 2807-ІХ
3. Постанова КМУ від 29.03.2006 р. № 373 "Про затвердження Правил забезпечення захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах"

4. Краснобрижний І.В., Прокопов С.О., Рижков Е.В. Застосування комп'ютерних технологій в Національній поліції: Навчальний посібник – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2017. – 161 с.
5. Кудінов В.А. Інформаційні технології в діяльності Національної поліції: навч. посіб. / Кудінов В.А., Пакриш О.Є., Орлов Ю.Ю. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2017. – 100 с.

Тема №3. Інформаційні системи Міністерства внутрішніх справ України. Єдина інформаційна система МВС.

Семінарське заняття – 2 год.

Під час вивчення теми необхідно засвоїти структуру та особливості функціонування Єдиної інформаційної системи МВС України, зрозуміти принципи роботи її підсистем та порядок доступу до інформаційних ресурсів. Особливу увагу слід приділити питанням взаємодії між різними підсистемами та захисту інформації.

Питання до обговорення:

1. Єдина інформаційна система МВС: призначення та структура.
2. Основні підсистеми ЄІС МВС.
 - 2.1. Підсистема забезпечення інформаційної безпеки.
 - 2.2. Підсистема створення метаописів інформаційних систем, ресурсів, даних, функціональних процесів.
 - 2.3. Підсистема інтеграційної взаємодії.
 - 2.4. Підсистема управління даними, подіями та звітністю.
 - 2.5. Підсистема мережевої доставки даних.
 - 2.6. Підсистема ведення довідників та класифікаторів.
 - 2.7. Підсистема версійності та синхронізації.
 - 2.8. Підсистема «Єдина адміністративна вебпанель».
 - 2.9. Підсистема «Єдине розподілене сховище».

Термінологічне завдання: єдина інформаційна система; інформаційний портал; інформаційний ресурс МВС; користувач системи; адміністратор системи; реєстр; інформаційна картка.

Методичне завдання:

1. Складіть схему структури Єдиної інформаційної системи МВС

Контрольні запитання:

1. Яке призначення Єдиної інформаційної системи МВС?
2. Які основні підсистеми входять до ЄІС МВС?
3. Як здійснюється захист інформації в системах МВС?
4. Який порядок доступу до інформаційних ресурсів МВС?
5. Які категорії користувачів мають доступ до системи?
6. Як здійснюється взаємодія між різними підсистемами?
7. Який порядок внесення інформації до баз даних?
8. Як забезпечується достовірність інформації в системі?
9. Які права та обов'язки користувачів системи?
10. Яка відповідальність за порушення правил роботи з системою?

Література:

1. Закон України "Про Національну поліцію" від 02.07.2015 р. № 580-VIII
2. Постанова КМУ від 14.11.2018 р. № 1024 "Про затвердження Положення про єдину інформаційну систему Міністерства внутрішніх справ"
3. Наказ МВС "Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційних підсистем ЄІС МВС" від 12.10.2009 р. № 436
4. Інформаційні технології в правоохоронній діяльності : Посібник / В.А. Кудінов., В.М.Смаглюк, Ю.І. Ігнатушко, Іщенко В.А. – К.: НАВСУ, 2013. – 82 с.
5. Катеринчук І.П. Інформаційне забезпечення діяльності правоохоронних органів України: проблеми теорії і практики : монографія. Одеса : ОДУВС, 2015. 392 с.
6. Краснобрижний І.В., Прокопов С.О., Рижков Е.В. Застосування комп'ютерних технологій в Національній поліції: Навчальний посібник – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2017. – 161 с.

Тема №4. Інформаційні системи Національної поліції України. Інформаційно-комунікаційна система «Інформаційний портал Національної поліції України».

Семінарське заняття – 2 год.

Під час вивчення теми необхідно засвоїти принципи функціонування Інформаційного порталу Національної поліції України, зрозуміти структуру та особливості роботи інформаційно-пошукових систем, вивчити основні банки даних та функціональні підсистеми ІПП. Особливу увагу слід приділити питанням інформаційно-аналітичної підтримки поліцейської діяльності.

Питання до обговорення:

1. Поняття та засади функціонування інформаційно-комунікаційної системи "Інформаційний портал Національної поліції України".
2. Інформаційно-пошукові системи.
3. Банки даних, що входять до єдиної інформаційної системи МВС.
4. Функціональні підсистеми ІППП.
5. Інформаційно-аналітична підтримка діяльності органів Національної поліції.

Термінологічне завдання: інформаційний портал, пошукова система, банк даних, функціональна підсистема, кримінальний аналіз, оперативна обстановка, відеоаналітика, електронний документообіг.

Методичне завдання:

1. Складіть схему взаємодії функціональних підсистем ІППП
2. Розробіть алгоритм пошуку інформації в базах даних
3. Створіть структуру аналітичного звіту за даними системи

Практичні завдання:

Задача 1. Оперативному працівнику необхідно здійснити пошук інформації про викрадений автомобіль. Опишіть алгоритм дій з використанням інформаційно-пошукових систем ІППП. Які бази даних необхідно перевірити?

Задача 2. Необхідно провести аналіз криміногенної ситуації в районі за останній місяць. Які підсистеми ІППП слід використати? Який порядок формування аналітичного звіту?

Задача 3. При роботі з підсистемою електронного документообігу виникла потреба узгодити документ з кількома підрозділами. Опишіть порядок дій в системі та необхідні кроки для забезпечення процесу погодження.

Контрольні запитання:

1. Яке призначення Інформаційного порталу Національної поліції України?
2. Які основні принципи роботи інформаційно-пошукових систем?
3. Як організовано доступ до банків даних ЄІС МВС?
4. Які функціональні підсистеми входять до складу ІППП?
5. Як здійснюється інформаційно-аналітична підтримка поліцейської діяльності?
6. Який порядок роботи з підсистемою електронного документообігу?
7. Як працює підсистема відеоаналітики?
8. Які можливості надає система для кримінального аналізу?
9. Як забезпечується захист інформації в ІППП?

10. Який порядок формування аналітичних звітів?

Література:

1. Закон України "Про Національну поліцію" від 02.07.2015 р. № 580-VIII
2. Наказ МВС від 03.08.2017 № 676 "Про затвердження Положення про інформаційно-телекомунікаційну систему «Інформаційний портал Національної поліції України»"
3. Наказ МВС від 13.03.2023 р. №180 «Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Адміністративна практика» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України»
4. Наказ МВС від 11.12.2019 р. №1032 «Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Атріум» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України»
5. Наказ МВС від 24.05.2022 р. №311 «Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми "Custody Records" інформаційно-комунікаційної системи "Інформаційний портал Національної поліції України»
6. Наказ МВС від 24.05.2022 р. №311 «Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми "Custody Records" інформаційно-комунікаційної системи "Інформаційний портал Національної поліції України»
7. Наказ МВС від 24.05.2022 р. №311 «Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми "Custody Records" інформаційно-комунікаційної системи "Інформаційний портал Національної поліції України»
8. Наказ МВС № 497 від 13.06.2018 Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми "Гарпун" інформаційно-комунікаційної системи "Інформаційний портал Національної поліції України"
9. С. Ананьєв О. М., Белей О. І. Інформаційні системи і технології правової інформації: навчальний посібник. Львів, Видавництво Львівської комерційної академії, 2013. 303 с.
10. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. Київ : Університет «Україна», 2014. 417 с

Тема №5. Допоміжні бази даних (державні реєстри) в діяльності правоохоронних органів

Семінарське заняття – 2 год.

Під час вивчення теми необхідно засвоїти поняття та класифікацію державних реєстрів, зрозуміти їх призначення та особливості функціонування. Особливу увагу слід приділити порядку доступу до реєстрів та використанню інформації з них у правоохоронній діяльності.

Питання до обговорення:

1. Поняття та класифікація реєстрів даних.
2. Державні реєстри.
 - 2.1. Єдиний державний реєстр судових рішень.
 - 2.2. Єдиний реєстр боржників.
 - 2.3. Реєстр атестованих судових експертів.
 - 2.4. Єдиний реєстр адвокатів України.
 - 2.5. Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Термінологічне завдання: державний реєстр, реєстратор, держатель реєстру, адміністратор реєстру, витяг з реєстру, реєстраційний запис, реєстраційна справа, ідентифікатор.

Методичне завдання:

1. Складіть порівняльну таблицю державних реєстрів за їх призначенням та змістом
2. Розробіть алгоритм пошуку інформації в реєстрах
3. Створіть схему взаємодії різних реєстрів

Практичні завдання:

Задача 1. Необхідно перевірити інформацію про юридичну особу, яка підозрюється у шахрайстві. Які реєстри слід використати? Який порядок отримання інформації?

Задача 2. При перевірці документів особи виникла необхідність встановити, чи має вона право на заняття адвокатською діяльністю. Який реєстр використовується? Як перевірити дійсність посвідчення адвоката?

Задача 3. Для проведення експертизи необхідно залучити експерта певної спеціалізації. Як перевірити повноваження експерта? Який порядок пошуку інформації в реєстрі експертів?

Контрольні запитання:

1. Що таке державний реєстр?
2. Які види державних реєстрів існують?
3. Який порядок доступу до Єдиного державного реєстру судових рішень?
4. Яка інформація міститься в Єдиному реєстрі боржників?
5. Як здійснюється пошук інформації про експертів?
6. Який порядок отримання інформації з реєстру адвокатів?
7. Яка процедура отримання витягу з ЄДР?
8. Як забезпечується достовірність даних у реєстрах?
9. Який порядок виправлення помилок у реєстрах?
10. Яка відповідальність за порушення порядку ведення реєстрів?

Література:

1. Закон України "Про доступ до судових рішень" від 22.12.2005 р. № 3262-IV
2. Закон України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність" від 05.07.2012 р. № 5076-VI
3. Закон України "Про судову експертизу" від 25.02.1994 р. № 4038-XII
4. Рішення ВРП від 19.04.2018 р. № 1200/0/15-18 «Про затвердження порядку ведення Єдиного державного реєстру судових рішень»
5. Наказ Міністерства юстиції України від 05.08.2016 р. № 2432/5 «Про затвердження Положення про автоматизовану систему виконавчого провадження»
6. Наказ Міністерства юстиції України від 29.03.2012 р. № 492/5 «Про затвердження Порядку ведення державного Реєстру атестованих судових експертів»
7. І.В.Краснобрижий, С.О. Прокопов, Е.В. Рижков. формаційне забезпечення професійної діяльності : навч. посіб : Дніпро, ДДУВС, 2018. 220 с.
8. С. Г. Шило, Г. В. Щербак, К. В. Огурцова. Інформаційні системи та технології : навч. посіб :Харків, ХНЕУ, 2013. 219 с.

Тема №6. Доступ до публічної інформації. Відкриті державні реєстри

Семінарське заняття – 2 год.

Під час вивчення теми необхідно засвоїти порядок доступу до публічної інформації, зрозуміти концепцію відкритих даних та особливості роботи з електронними сервісами. Особливу увагу слід приділити питанням використання кваліфікованого електронного підпису.

Питання до обговорення:

1. Порядок доступу до публічної інформації.
2. Поняття та характеристика поняття «відкриті дані».
3. Електронні сервіси: класифікація та порядок надання.
4. Кваліфікований електронний підпис: поняття, порядок генерації, зберігання та захист.

Термінологічне завдання: публічна інформація, відкриті дані, електронний сервіс, кваліфікований електронний підпис, запит на інформацію, розпорядник інформації, машиночитаний формат, електронна послуга.

Методичне завдання:

1. Складіть алгоритм подання запиту на отримання публічної інформації
2. Розробіть схему процесу отримання та використання КЕП
3. Створіть порівняльну таблицю видів електронних сервісів

Практичні завдання:

Задача 1. Необхідно отримати статистичну інформацію про стан злочинності в регіоні. Складіть запит на отримання публічної інформації. Який порядок його подання та розгляду?

Задача 2. Для роботи з електронними сервісами потрібно отримати кваліфікований електронний підпис. Опишіть процедуру отримання КЕП та порядок його використання.

Задача 3. При роботі з відкритими даними виникла потреба в автоматизованій обробці інформації. Які формати даних слід використовувати? Як забезпечити машиночитаність даних?

Контрольні запитання:

1. Що таке публічна інформація?
2. Який порядок подання запиту на інформацію?
3. Що таке відкриті дані?
4. Які існують формати відкритих даних?
5. Як класифікуються електронні сервіси?
6. Що таке кваліфікований електронний підпис?
7. Який порядок генерації КЕП?
8. Як забезпечується захист КЕП?
9. Які вимоги до машиночитаних форматів даних?

10. Яка відповідальність за порушення порядку доступу до публічної інформації?

Література:

1. Закон України "Про доступ до публічної інформації" від 13.01.2011 № 2939-VI
2. Закон України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» від 05.10.2017 № 2155-VIII
3. Закон України "Про електронні документи та електронний документообіг" від 22.05.2003 № 851-IV
4. Постанова КМУ від 21.10.2015 № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних»
5. Постанова КМУ від 30.11.2016 № 867 «Деякі питання оприлюднення публічної інформації у формі відкритих даних»
6. С. Ананьєв О. М., Белей О. І. Інформаційні системи і технології правової інформації: навчальний посібник. Львів, Видавництво Львівської комерційної академії, 2013. 303 с.
7. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. Київ : Університет «Україна», 2014. 417 с.
8. І.В.Краснобрижий, С.О. Прокопов, Е.В. Рижков. формаційне забезпечення професійної діяльності : навч. посіб : Дніпро, ДДУВС, 2018. 220 с.
9. С. Г. Шило, Г. В. Щербак, К. В. Огурцова. Інформаційні системи та технології : навч. посіб :Харків, ХНЕУ, 2013. 219 с.

Тема №7. Міжнародні правоохоронні інформаційні системи.

Семінарське заняття – 2 год.

Під час вивчення теми необхідно засвоїти особливості функціонування міжнародних правоохоронних інформаційних систем, дослідити принципи міжнародного обміну інформацією та порядок доступу до міжнародних баз даних.

Питання до обговорення:

1. Інформаційні системи Інтерполу.
2. Шенгенська інформаційна система.
3. Європол та його інформаційні системи.
4. Міжнародний обмін інформацією у правоохоронній сфері.
5. Міжнародні бази даних правоохоронних органів.

Термінологічне завдання: I-24/7, SIENA, SIS, EIS, міжнародний розшук, червона картка Інтерполу, alerts, AWF, міжнародний обмін даними.

Методичне завдання:

1. Складіть схему взаємодії міжнародних правоохоронних інформаційних систем
2. Розробіть алгоритм перевірки особи за міжнародними базами даних
3. Створіть порівняльну таблицю систем Інтерполу, Європолу та SIS

Практичні завдання:

Задача 1. Необхідно перевірити інформацію про особу, яка підозрюється у міжнародному злочині. Які бази даних слід використати? Який порядок перевірки?

Задача 2. При перетині кордону виявлено документ, який може бути підробленим. Як перевірити його дійсність за міжнародними базами даних? Який порядок інформування міжнародних правоохоронних органів?

Задача 3. Необхідно організувати обмін оперативною інформацією з правоохоронними органами іншої країни. Які канали комунікації використовувати? Як забезпечити захист інформації?

Контрольні запитання:

1. Які основні інформаційні системи Інтерполу?
2. Що таке система I-24/7?
3. Як функціонує Шенгенська інформаційна система?
4. Які категорії даних містяться в SIS?
5. Що таке SIENA і як вона використовується?
6. Які особливості роботи з EIS?
7. Як здійснюється міжнародний обмін інформацією?
8. Які існують міжнародні бази даних?
9. Як забезпечується захист даних при міжнародному обміні?
10. Який порядок доступу до міжнародних баз даних?

Література:

1. Конвенція про кіберзлочинність від 23.11.2001 р.
2. Статут Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол від 13.06.1956 р.
3. Регламент Європейського Парламенту і Ради про Шенгенську інформаційну систему від 28.11.2018 № 2018/1862

4. Угода між Україною та Європейським поліцейським офісом про оперативне та стратегічне співробітництво від 14.12.2016 р.
5. Наказ МВС, Офіс ГП, НАБУ, СБУ, ДБР, МФУ, МЮУ від 17.08.2020 № 613/380/93/228/414/510/2801/5 «Про затвердження Інструкції про порядок використання правоохоронними органами України інформаційної системи Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол»
6. Литвиненко В.І., Подоляка С.А, Лісовський П.М. Міжвідомче партнерство: інтерпол та охорона кордону : навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. 102 с.
7. С. Ананьєв О. М., Белей О. І. Інформаційні системи і технології правової інформації: навчальний посібник. Львів, Видавництво Львівської комерційної академії, 2013. 303 с.
8. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. Київ : Університет «Україна», 2014. 417 с.

Тема №8. Захист інформації під час використання правоохоронних інформаційних систем.

Семінарське заняття – 2 год.

Під час вивчення теми необхідно засвоїти правові основи та основні методи захисту інформації, зрозуміти принципи технічного та криптографічного захисту, а також особливості побудови комплексної системи захисту інформації.

Питання до обговорення:

1. Правові основи захисту інформації.
2. Забезпечення захисту інформації.
 - 2.1. Технічний захист інформації.
 - 2.2. Криптографічний захист інформації.
 - 2.3. Комплексна система захисту інформації. Політика інформаційної безпеки.

Термінологічне завдання: захист інформації, КСЗІ, криптографія, шифрування, політика безпеки, інцидент безпеки, контроль доступу, цілісність даних.

Методичне завдання:

1. Складіть схему комплексної системи захисту інформації

2. Розробіть алгоритм реагування на інцидент безпеки
3. Створіть план впровадження політики інформаційної безпеки

Практичні завдання:

Задача 1. В інформаційній системі виявлено спробу несанкціонованого доступу. Які дії має виконати адміністратор безпеки? Який порядок реагування на інцидент?

Задача 2. Необхідно організувати захищений обмін інформацією між підрозділами. Які методи криптографічного захисту слід використати? Як забезпечити управління ключами?

Задача 3. При проведенні аудиту безпеки виявлено вразливості в системі захисту. Які заходи необхідно вжити для усунення загроз? Як оформити результати аудиту?

Контрольні запитання:

1. Які основні нормативно-правові акти регулюють захист інформації?
2. Які методи технічного захисту інформації існують?
3. Що таке криптографічний захист інформації?
4. Які складові входять до КСЗІ?
5. Як розробляється політика інформаційної безпеки?
6. Які методи шифрування використовуються для захисту даних?
7. Як організовується контроль доступу до інформації?
8. Який порядок реагування на інциденти безпеки?
9. Як проводиться аудит інформаційної безпеки?
10. Яка відповідальність за порушення правил захисту інформації?

Література:

1. Закон України "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах" від 05.07.1994 № 80/94-ВР
2. Закон України "Про основні засади забезпечення кібербезпеки України" від 05.10.2017 № 2163-VIII
3. Постанова КМУ «Про затвердження Правил забезпечення захисту інформації в інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних системах»
4. С. Ананьєв О. М., Белей О. І. Інформаційні системи і технології правової інформації: навчальний посібник. Львів, Видавництво Львівської комерційної академії, 2013. 303 с.
5. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. Київ : Університет «Україна», 2014. 417 с.

6. Гончарова Л.Л., Возненко А.Д., Стасюк О.І., Коваль Ю.О. Основи захисту інформації в телекомунікаційних та комп'ютерних мережах. К., 2019. 435 с.
7. І.В.Краснобрижий, С.О. Прокопов, Е.В. Рижков. формаційне забезпечення професійної діяльності : навч. посіб : Дніпро, ДДУВС, 2018. 220 с.
8. С. Г. Шило, Г. В. Щербак, К. В. Огурцова. Інформаційні системи та технології : навч. посіб :Харків, ХНЕУ, 2013. 219 с.
9. В.А Кудінов., В.М.Смаглюк, Ю.І. Ігнатушко, Іщенко В.А. Інформаційні технології в правоохоронній діяльності : навч. посіб. : Київ, НАВСУ, 2013. 82 с.
10. Катеринчук І.П. Інформаційне забезпечення діяльності правоохоронних органів України: проблеми теорії і практики : монографія. Одеса : ОДУВС, 2015. 392 с.
11. Краснобрижий І.В., Прокопов С.О., Рижков Е.В. Застосування комп'ютерних технологій в Національній поліції: Навчальний посібник – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2017. – 161 с.
12. Кудінов В.А. Інформаційні технології в діяльності Національної поліції: навч. посіб. / Кудінов В.А., Пакриш О.Є., Орлов Ю.Ю. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2017. – 100 с.
13. Т.М. Басюк, Н.О. Думанський, О.В. Пасічник. Основи інформаційних технологій : навч. посібн. : Львів , Новий Світ – 2000, 2020. – 390 с..

Тема №9. Застосування технологій штучного інтелекту в роботі правоохоронних інформаційних систем

Семінарське заняття – 2 год.

Питання до обговорення:

1. Поняття штучного інтелекту.
2. Системи прогнозування прийняття оптимальних рішень.
3. Аналітичні системи.
4. Системи розпізнавання.
5. Технології Big Data в правоохоронній діяльності.

Термінологічне завдання: штучний інтелект, машинне навчання, нейронна мережа, Big Data, предиктивна аналітика, розпізнавання образів, інтелектуальний аналіз даних.

Методичне завдання:

1. Складіть схему використання технологій ШІ в правоохоронній діяльності
2. Розробіть алгоритм прийняття рішень з використанням предиктивної аналітики
3. Створіть модель застосування систем розпізнавання в конкретній ситуації

Практичні завдання:

Задача 1. Необхідно впровадити систему відеоаналітики для розпізнавання осіб у місцях масового скупчення людей. Які технології слід використати? Як забезпечити точність розпізнавання?

Задача 2. За допомогою технологій Big Data потрібно проаналізувати злочинність у регіоні та спрогнозувати можливі "гарячі точки". Які методи аналізу використати? Як візуалізувати результати?

Задача 3. Розробіть модель використання систем підтримки прийняття рішень при розслідуванні серійних злочинів. Які дані необхідно аналізувати? Які методи прогнозування застосувати?

Контрольні запитання:

1. Що таке штучний інтелект та його види?
2. Як працюють системи прогнозування?
3. Які методи використовуються в аналітичних системах?
4. Як функціонують системи розпізнавання образів?
5. Що таке Big Data та її застосування?
6. Які переваги використання ШІ в правоохоронній діяльності?
7. Як забезпечується точність прогнозування?
8. Які етичні аспекти використання ШІ?
9. Як оцінюється ефективність аналітичних систем?
10. Які перспективи розвитку ШІ в правоохоронній сфері?

Література:

1. Закон України "Про захист персональних даних" від 01.06.2010 № 2297-VI
2. Розпорядження КМУ 02.12.2020 № 1556-р «Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні»
3. Про Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023–

2027 роки: Указ Президента України від 11 травня 2023 року № 273/2023.

4. Краснобрижий І.В., Прокопов С.О., Рижков Е.В. Застосування комп'ютерних технологій в Національній поліції: Навчальний посібник – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2017. – 161 с.
5. Кудінов В.А. Інформаційні технології в діяльності Національної поліції: навч. посіб. / Кудінов В.А., Пакриш О.Є., Орлов Ю.Ю. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2017. – 100 с.
6. Т.М. Басюк, Н.О. Думанський, О.В. Пасічник. Основи інформаційних технологій : навч. посібн. : Львів , Новий Світ – 2000, 2020. – 390 с..
7. Стратегія розвитку штучного інтелекту в Україні: монографія / за заг. ред. А.І. Шевченка. Київ: ІППШ, 2023. 305 с.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Тема №1. Правоохоронні інформаційні системи та їх класифікація. Засади функціонування та принципи роботи інформаційних, інформаційно-комунікаційних, -аналітичних систем.

Семінарське заняття – 2 год.

Під час вивчення теми необхідно засвоїти основні поняття інформаційних систем, що використовуються в правоохоронній діяльності, зрозуміти їх класифікацію та принципи функціонування. Особливу увагу слід приділити структурі інформаційних систем та їх компонентам, а також видам забезпечення, що необхідні для їх ефективної роботи.

Питання до обговорення:

7. Поняття правоохоронних інформаційних систем
8. Класифікація правоохоронних інформаційних систем
9. Основні засади функціонування інформаційних систем
10. Принципи роботи інформаційних систем
11. Структурні елементи інформаційних систем:
12. Види забезпечення інформаційних систем:

Термінологічне завдання: інформаційна система; база даних; банк даних; інформаційний ресурс; інформаційно-телекомунікаційна система; інформаційно-аналітична система; автоматизована система; комп'ютерна мережа.

Методичне завдання:

3. Складіть схему взаємозв'язків між різними видами інформаційних систем
4. Розробіть порівняльну таблицю видів забезпечення інформаційних систем

Практичні завдання:

Задача 1. У територіальному підрозділі поліції впроваджується нова інформаційна система обліку адміністративних правопорушень. Які види забезпечення необхідні для її функціонування? Складіть перелік необхідних компонентів системи.

Задача 2. При роботі з інформаційно-аналітичною системою виникли проблеми з доступом до даних. Які принципи роботи інформаційних систем були порушені? Які заходи необхідно вжити для відновлення роботи системи?

Задача 3. Необхідно організувати обмін даними між інформаційними системами двох правоохоронних органів. Які вимоги потрібно врахувати при організації такої взаємодії? Які компоненти систем мають бути узгоджені?

Контрольні запитання:

11. Що таке правоохоронна інформаційна система?
12. Які основні види правоохоронних інформаційних систем?
13. У чому полягають принципи функціонування інформаційних систем?
14. Які особливості інформаційно-аналітичних систем?
15. Що входить до складу технічного забезпечення інформаційних систем?
16. Яке призначення програмного забезпечення в інформаційних системах?
17. Що таке лінгвістичне забезпечення інформаційних систем?
18. Які вимоги висуваються до захисту інформації в інформаційних системах?
19. Як забезпечується інтеоперабельність інформаційних систем?
20. Які основні проблеми впровадження інформаційних систем у правоохоронній діяльності?

Література:

6. Закон України "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах" від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР
7. Закон України "Про Національну програму інформатизації" від 04.02.1998 р. № 74/98-ВР
8. Постанова КМУ "Про затвердження Правил забезпечення захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах" від 29.03.2006 р. № 373
9. Краснобрижій І.В., Прокопов С.О., Рижков Е.В. Застосування комп'ютерних технологій в Національній поліції: навч. посіб. : Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2017. – 161 с.
10. Кудінов В.А. Інформаційні технології в діяльності Національної поліції: навч. посіб. / Кудінов В.А., Пакриш О.Є., Орлов Ю.Ю. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2017. – 100 с.

Тема №2. Інформаційні системи Національної поліції України. Інформаційно-комунікаційна система «Інформаційний портал Національної поліції України».

Семінарське заняття – 2 год.

Під час вивчення теми необхідно засвоїти принципи функціонування Інформаційного порталу Національної поліції України, зрозуміти структуру та особливості роботи інформаційно-пошукових систем, вивчити основні банки даних та функціональні підсистеми ІППП. Особливу увагу слід приділити питанням інформаційно-аналітичної підтримки поліцейської діяльності.

Питання до обговорення:

6. Поняття та засади функціонування інформаційно-комунікаційної системи "Інформаційний портал Національної поліції України".
7. Інформаційно-пошукові системи.
8. Банки даних, що входять до єдиної інформаційної системи МВС.
9. Функціональні підсистеми ІППП.
10. Інформаційно-аналітична підтримка діяльності органів Національної поліції.

Термінологічне завдання: інформаційний портал, пошукова система, банк даних, функціональна підсистема, кримінальний аналіз, оперативна обстановка, відеоаналітика, електронний документообіг.

Методичне завдання:

4. Складіть схему взаємодії функціональних підсистем ІППП
5. Розробіть алгоритм пошуку інформації в базах даних
6. Створіть структуру аналітичного звіту за даними системи

Практичні завдання:

Задача 1. Оперативному працівнику необхідно здійснити пошук інформації про викрадений автомобіль. Опишіть алгоритм дій з використанням інформаційно-пошукових систем ІППП. Які бази даних необхідно перевірити?

Задача 2. Необхідно провести аналіз криміногенної ситуації в районі за останній місяць. Які підсистеми ІППП слід використати? Який порядок формування аналітичного звіту?

Задача 3. При роботі з підсистемою електронного документообігу виникла потреба узгодити документ з кількома підрозділами. Опишіть порядок дій в системі та необхідні кроки для забезпечення процесу погодження.

Контрольні запитання:

11. Яке призначення Інформаційного порталу Національної поліції України?
12. Які основні принципи роботи інформаційно-пошукових систем?
13. Як організовано доступ до банків даних ЄІС МВС?
14. Які функціональні підсистеми входять до складу ІПНП?
15. Як здійснюється інформаційно-аналітична підтримка поліцейської діяльності?
16. Який порядок роботи з підсистемою електронного документообігу?
17. Як працює підсистема відеоаналітики?
18. Які можливості надає система для кримінального аналізу?
19. Як забезпечується захист інформації в ІПНП?
20. Який порядок формування аналітичних звітів?

Література:

11. Закон України "Про Національну поліцію" від 02.07.2015 р. № 580-VIII
12. Наказ МВС від 03.08.2017 № 676 "Про затвердження Положення про інформаційно-телекомунікаційну систему «Інформаційний портал Національної поліції України»"
13. Наказ МВС від 13.03.2023 р. №180 «Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Адміністративна практика» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України»
14. Наказ МВС від 11.12.2019 р. №1032 «Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми «Атріум» інформаційно-комунікаційної системи «Інформаційний портал Національної поліції України»
15. Наказ МВС від 24.05.2022 р. №311 «Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми "Custody Records" інформаційно-комунікаційної системи "Інформаційний портал Національної поліції України»
16. Наказ МВС від 24.05.2022 р. №311 «Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми "Custody Records" інформаційно-комунікаційної системи "Інформаційний портал Національної поліції України»
17. Наказ МВС від 24.05.2022 р. №311 «Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми "Custody Records" інформаційно-комунікаційної системи "Інформаційний портал Національної поліції України»
18. Наказ МВС № 497 від 13.06.2018 Про затвердження Інструкції з формування та ведення інформаційної підсистеми "Гарпун"

інформаційно-комунікаційної системи "Інформаційний портал Національної поліції України"

- 19.С. Ананьєв О. М., Белей О. І. Інформаційні системи і технології правової інформації: навчальний посібник. Львів, Видавництво Львівської комерційної академії, 2013. 303 с.
- 20.Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. Київ : Університет «Україна», 2014. 417 с

Тема №3. Захист інформації під час використання правоохоронних інформаційних систем.

Семінарське заняття – 2 год.

Під час вивчення теми необхідно засвоїти правові основи та основні методи захисту інформації, зрозуміти принципи технічного та криптографічного захисту, а також особливості побудови комплексної системи захисту інформації.

Питання до обговорення:

1. Правові основи захисту інформації.
2. Забезпечення захисту інформації.
3. Технічний захист інформації.
4. Криптографічний захист інформації.
5. Комплексна система захисту інформації. Політика інформаційної безпеки.

Термінологічне завдання: захист інформації, КСЗІ, криптографія, шифрування, політика безпеки, інцидент безпеки, контроль доступу, цілісність даних.

Методичне завдання:

1. Складіть схему комплексної системи захисту інформації
2. Розробіть алгоритм реагування на інцидент безпеки
3. Створіть план впровадження політики інформаційної безпеки

Практичні завдання:

Задача 1. В інформаційній системі виявлено спробу несанкціонованого доступу. Які дії має виконати адміністратор безпеки? Який порядок реагування на інцидент?

Задача 2. Необхідно організувати захищений обмін інформацією між підрозділами. Які методи криптографічного захисту слід використати? Як забезпечити управління ключами?

Задача 3. При проведенні аудиту безпеки виявлено вразливості в системі захисту. Які заходи необхідно вжити для усунення загроз? Як оформити результати аудиту?

Контрольні запитання:

1. Які основні нормативно-правові акти регулюють захист інформації?
2. Які методи технічного захисту інформації існують?
3. Що таке криптографічний захист інформації?
4. Які складові входять до КСЗІ?
5. Як розробляється політика інформаційної безпеки?
6. Які методи шифрування використовуються для захисту даних?
7. Як організовується контроль доступу до інформації?
8. Який порядок реагування на інциденти безпеки?
9. Як проводиться аудит інформаційної безпеки?
10. Яка відповідальність за порушення правил захисту інформації?

Література:

1. Закон України "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах" від 05.07.1994 № 80/94-ВР
2. Закон України "Про основні засади забезпечення кібербезпеки України" від 05.10.2017 № 2163-VIII
3. Постанова КМУ «Про затвердження Правил забезпечення захисту інформації в інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних системах»
4. С. Ананьєв О. М., Белей О. І. Інформаційні системи і технології правової інформації: навчальний посібник. Львів, Видавництво Львівської комерційної академії, 2013. 303 с.
5. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. Київ : Університет «Україна», 2014. 417 с.
6. Гончарова Л.Л., Возненко А.Д., Стасюк О.І., Коваль Ю.О. Основи захисту інформації в телекомунікаційних та комп'ютерних мережах. К., 2019. 435 с.
7. І.В.Краснобрижий, С.О. Прокопов, Е.В. Рижков. формаційне забезпечення професійної діяльності : навч. посіб : Дніпро, ДДУВС, 2018. 220 с.

8. С. Г. Шило, Г. В. Щербак, К. В. Огурцова. Інформаційні системи та технології : навч. посіб :Харків, ХНЕУ, 2013. 219 с.
9. В.А Кудінов., В.М.Смаглюк, Ю.І. Ігнатушко, Іщенко В.А. Інформаційні технології в правоохоронній діяльності : навч. посіб. : Київ, НАВСУ, 2013. 82 с.
10. Катеринчук І.П. Інформаційне забезпечення діяльності правоохоронних органів України: проблеми теорії і практики : монографія. Одеса : ОДУВС, 2015. 392 с.
11. Краснобрижій І.В., Прокопов С.О., Рижков Е.В. Застосування комп'ютерних технологій в Національній поліції: Навчальний посібник – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2017. – 161 с.
12. Кудінов В.А. Інформаційні технології в діяльності Національної поліції: навч. посіб. / Кудінов В.А., Пакриш О.Є., Орлов Ю.Ю. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2017. – 100 с.
13. Т.М. Басюк, Н.О. Думанський, О.В. Пасічник. Основи інформаційних технологій : навч. посібн. : Львів , Новий Світ – 2000, 2020. – 390 с..